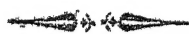

శ్రీరస్తు.

జ్యోతిషశాస్త్రాంశర్థత

సంకల్పప్రశ్నలు

భాగ్య,

పక్షింకెట్టి - వెంకటేశ్వరస్వామిగారు, పీఠ
మూల, పుట్టయ్యశెట్టిగారు, దళపతిశెట్టిగారు,
వీర్లపలన పోసింపబడుచుండిన

కాకాని- గురుమూర్తి జ్యోతిషులవలన
రచిపబడి

పొన్నలూరు గురుమూర్తిశాస్త్రులవారిచే
పరిష్కరింపబడి

గృహకర్తగావిలసినానానాశ్రమములందు

ఆలూరు - వెంకోటాగారిచే

శైవసాంఘికముద్రాక్షరశాలయందు ప్రంపింపి

ప్రచురింపబడియె

Registered Copy Right.

ప్రస్తుతము ౧౯౨౦ వ సం॥

శ్రీరస్తు.

శ్రీమదాచార్యమః.

సంకల్పప్రశ్నలు.

శ్లో॥ శ్రీవిఘ్నేశపదాంబుజద్వయమహం నోత్సామినిత్యం హృదీ
వాగ్వాణీం భజితాంచరం గురువరం శారీపతిం శ్రీప
తిం । లోకేశం చమణిగ్ధసత్యమిహిరాచార్య ప్రభృత్యా
దయాః । యాతాసానుతయంతి సంతరమిదం శాస్త్ర
స్థవంప్రారభే॥

శ్లో॥ ప్రశ్నశాస్త్రం ప్రవక్ష్యామి సర్వశాస్త్రార్థం సంగ్రహం ।
శుభాశుభఫలంక్షేయం వస్తుజ్ఞానాదిభిస్సహ॥

శ్లో॥ పూగీఫలం చాగవల్లి । ఫలంచదశసంయుతం । సంగుళ్య
పిండిభంకృత్వా । నవేనభాగమా హరేత్ ॥ తచ్ఛేష
లగ్నమాప్నోతి । యితీశాస్త్రవినిశ్చయం । యల్లగ్నమద
యేధూత్వా తద్దశాఫలమానిశేత్ ॥

టీ॥ యీగ్రంథకర్త తమయిష్టదేవతా ప్రార్థనా సంతరబుస
ప్రశ్నశాస్త్రముచేప్ప నుపక్రమించి, అనుక్రమణిక విధంబుదెలుపుచున్నా
డు, నెట్లన్న ప్రశ్నచేయువారు వుంచునట్టి తాంబూలఫలముల లెక్క
జేసి, ఆధ్యవమును, రాశి ౧ - కి ౯ - పాదములవంతున గతభాగములుపో
గా అంత్యమందు నిచ్చినభాగము యొక్క-రాశి ప్రశ్నలగ్న మగుచున్నదని
తాత్పర్యము.

శ్లో॥ లగ్నేశేబలయాశ్చేవస్యాంగోచ్చే చ్చస్యచింతనం । పరాం
శేభాగ్యం తాంప్రశ్నమీవంశోద్ధి-శేత్ ॥

టీ|| లగ్నాధిపతి బలవంతుడై స్వాంశోచ్ఛాం శలనుపొందినట్లయితే, స్వాధిక ప్రశ్నయనిన్ని పరాంశనుపొందిన పక్షమందు అన్యచింతయన్ని అభిప్రాయము.

గ్లో|| ద్రేకాగణప్రథమోజ్ఞయాజీవచింతావినిదిశేత్ | ద్వితీయంధాతుచింతాచ | తృతీయేమూలచింతనం | నీరాస్తైమృతచింతాచ|ప్రశ్నలగ్నాత్ఫలంవదేత్||

టీ|| లగ్నమునకు ప్రథమద్రేకాగణముజీవచింతయనిన్ని ద్వితీయద్రేకాగణ మయ్యేనేని ధాతుచింతయనిన్ని తృతీయా ద్రేకాగణమయ్యేనేని మూలచింతయనిన్ని చెప్పవలయును.

గ్లో|| బుధభాగవజీవానాం | సంయుతేవీక్షితేపివా | జీవచింతా భవేన్నిత్యం | చంద్రాంగారకయేవచ | ధాతుచింతా మితిబ్రూయాత్ | శన్యకౌమూల చింతనం | రాహుశ్చ మృతచింతాచ | యేవంభావం వినిదిశేత్ | యేగ్రహబల సంయుక్తౌ | జీవధాతుశ్చ మూలకే | తత్తుస్థి ఫలమాప్నోతి | గ్రహభావేననిశ్చితం | నీచేదుర్బలమాప్నోతి మూఢవాస్తేతిశ్చచేత్ | గాఢాస్తయచ సంప్రాప్తే | మృతిశ్చ భవతిన్యవం || దేశకాల విభేదేన ఫలంప్రాప్నోత్య సంశయః||

టీ|| లగ్నమునకు బుధ గురు శుక్రలు చూచినాకూడినా జీవచింతయున్ను, చంద్రాంగారకులు చూచినాకూడినా, ధాతుచింతయున్ను, శనిరవులు చూచినా కూడినా, మూలచింతయున్ను, రాహుశుచూచినా, కూడినా మృతచింతయనగును.

ద్వితీయప్రకరణము.

శ్లో॥ లగ్నాధిపేధనస్తానే ధనేశేబలవాక్యదిస్వోచ్చేష్టః
చలాభేచ ధనచింతా ముదీరయేత్ ॥ లగ్నేశే బలవాక్
స్వోచ్చేధనేశే పితృధావిధే । లాభేశేషద్వైతైర్ధనచిం
తేతినిశ్చయం యేతేగ్రహస్వాంశగతే । వుచ్చేవా బలసం
యుతే । లగ్నేశేబల సంయుక్తే । ఘనలాభముదీరయేత్ ।

టీ॥ లగ్నాధిపతి ధనమందు వుండగా, ధనాధిపతి స్వక్షేత్రమం
దువుండినచువుచ్చయందుండిననులాభాధిపతిబలవంతుడైవుండిననుధనచింత
యగుచున్నది, లగ్నధనలాభాధిపతులుబలవంతులైయుండిరేని ధనలాభ
మగుచున్నది.

శ్లో॥ పరాంశేవాశత్యగతే । నీచమూఢ పరాజితే । లగ్నేశేబల
హీనస్సన్ । ధనలాభంనలభ్యతే ॥ లగ్నేశేబల సంయుక్తే
ధనేశేదుబలాయది తావుపా । వ్యత్యయస్తేన । అల్ప
లాభంచభిద్యతే॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి పరాశనుపొందిననునీచాస్తంగతపరాజితులయి
నను లగ్నాధిపతి బలహీనుడైనను, ధనలాభమును పొందచాలదు, లగ్నా
ధిపతి బలవంతుడైన ధనాధిపతిదుబలుడైన, యీవుభయలకున్ను పరి
వర్తనవచ్చినపుటికిన్ని స్వల్పలాభమునుపొందును.

శ్లో॥ ధనేశరాశ్యేశయతేధ వీక్ష్యతే ఆవిత్యసంయుక్త దృశే
తదంశగే । లగ్నాధిపేవాపి తథావిధేస్తితే రాజాంగ
మూలాధన లాభవేతి । ధనేశరాశ్యే శస్వపుచ్చదంశగే
తాతాగల మిత్రాత్ లభాతేద్ధనం విదుః । పరాంశని
చాస్త్రపుగతేయుతే । తాతాగలశత్యత్వ మవాప్తదు
భదం । లగ్నాధిపేతద్విధి సృష్టితేతిచ । నానాప్రవిత్తస్యచ
భీతిభీస్సహ॥

టీ|| ధనరాజ్యాధిపతులు పరస్పరము కూడినా చూచినా, తా
తాగల మిత్రులయినా లగ్నాధిపతి బలవంతుడయినా రాజమూలాధ్యన
ప్రాప్తియగును, యీధనరాజ్యాధిపతులు నీచమూఢ పరాజితులయిన
పరస్పరము తాతాగలికశత్రులయిన లగ్నాధిపతి బలహీనుడయిన రా
జమూలకమయిన ధనప్రాప్తికలుగదు, రాజభీతిగలుగును.

శ్లో|| విత్తేశేభ్రాతృ సంయుక్తే | తదీశేనయుతేషీతే | భ్రాతృ
ర్విత్త మవాప్నోతి | బలహీనే చనిర్ధానం | సుఖాధిపేన
సంయుక్తే తదీశేనయుతేషీతే | బంధువిత్తమవాప్నోతి
బలహీనేచదుఖదం||

టీ|| ధనాధిపతి తృతీయమందు వుండిచా భ్రాతృ స్థానాధిపతితో
చూచినా కూడినా, భ్రాతృవిత్త సంప్రాప్తమగును. భ్రాతృస్థానాధిపతి
నీచమూఢపరాజితులయితే, భ్రాతృవల్ల దుఖప్రాప్తుడగును. లగ్నాధి
పతులు సుఖస్తానమందుచేరితే, బంధుమూలాధ్యనముదొరుకును, నీచమూ
ఢపరాజితులయితే, బంధుమూలకీదుఃఖముగలుగును.

శ్లో|| పంచమాధిపతైర్యుక్తే | దృష్ట్యాతథనమాపుయాత్ | ష
ష్ఠాధిపేబలయుతే | శత్రుమూలాధ్యనవ్రయం | తదీశేబల
హీనస్సృజ | శత్రుమూలాధ్యనంభేత్ | ద్యూనేశేయుతదృ
శ్యేచ | కారకేపితధైవచ | కళత్రమూలాత్లాభంచ | బల
హీనేవ్రయంభవేత్ || అష్టమాధిపతైర్యుక్తే | విశ్వేవాబ
లసంయుతే | చికిత్సమూలాద్విత్తంచబలహీనేగదప్రదం |
భాగ్యాధిపేబలయుతే లగ్నేశేనయుతేషీతే | శిత్తమూ
లాధ్యనంభాం | బలహీనేమథావకృత్ || రాజ్యాధిపేన సం
యుక్తే విశ్వేవాబలసంయుతే | రాజమూలాధ్యనంచైవ |
యశ్యయేనవ్రయాధికం | కాభేశేషశ్చలంపితం | లాభం

చైవతు నిశ్చయం॥ బలహీనేవ్రయంచైవ । వ్రయంభవ
అస్యైవ॥ ధనాధిపేబంధుయతే కారకేబలసంయుతే॥
లగ్నైశసుఖరాశిస్తే । రాజ్యలాభ ముదీరయేత్॥ భృగు
చంద్రయతేపీత్యేభూధనంప్రాశ్నయాద్భవం॥

టీ॥ లగ్నాధిపతిపంచమాధిపతిచే కూడబడినాచూడబడినా పుత్ర
మూలమయిన ధనప్రాప్తిన్నిష్కప్తమాధిపతి బలవంతుడయితే శతృవులవల్ల
ధనవ్రయమున్ను ఆశతృప్తానాధిపతి బలహీనుడయితే శతృవులవల్ల ధన
ప్రాప్తియున్ను సప్తమాధిపతి కూడినా చూచినా కళత్రమూలమైన ధన
ప్రాప్తిన్నియిన సప్తమాధిపతి ఒలహీనముపొందినా కళత్రమూలముగా
ధనవ్రయమున్ను అష్టమాధిపతికూడినా చూచినా వైద్యమూలకమయిన
ధనప్రాప్తిన్ని యీ అష్టమాధిపతి బలహీనుడయితే వ్యాధివృద్ధిన్ని నవమా
ధిపతిబలవంతుడయినతండ్రివల్లనయిననతండ్రిసమానమయినచోటనయిన
నుధనప్రాప్తిన్ని, యీ నవమాధిపతిబలహీనుడయితే ఆజకనాభావమున్ను
గలుగును దశమాధిపతి కూడినాచూచినా, బలయుక్తుడైనా, రాజమూ
ల్యమయిన ధనప్రాప్తిన్ని, యీ దశమాధిపతి బలహీనుడైనా వ్రయమును
పొందును. యేకాదశాధిపతి లగ్నాధిపతిబలవంతులయితే విశేషలాభము
నుపొందును. యీ యేకాదశాధిపతి బలహీనుడయిన, వ్రయము సం
భవించును, ద్వితీయాధిపతిసుఖమందుండినా, కారకుడు బలవంతుడయి
నా, లగ్నాధిపతి ఘనమందుండినా, భూలాభమున్ను, గురుశుక్రవంద్రు
లు కూడినాచూచినా భూమూలకమయినధనప్రాప్తిన్ని కలుగును.

శ్లో॥ విత్తాధిపేద్యూననాథౌ । అన్యోన్యేనయతేషీతే । కు
టుంబమూలప్రశ్నంచ వదేతత్ఫలమేవచ । గ్రహపుష్టిఫలం
ప్రాప్తం॥ అబలేఫలహీనదం॥

టీ॥ ధనసప్తమాధిపతులు షరస్వరముకూడినాచూచినా కళత్రప్ర

శ్చయను యాగ్రహములు బలయుక్తులయితే బలాధిక్యమున్నబలహీనులయితే ఫలాభావమనిస్థితాత్పర్యము.

తృతీయప్రకరణము.

శ్లో॥ లగ్నాధిపత్యతీయస్తైతదీశేనయుతేషీతేకారకేవాపియుక్తేష్యే । భ్రాతృచింతయన్తియేత్ ॥ భ్రాతృస్థానాధిపేషష్టేతదీశేనయుతేషీతే । భ్రాతృరోగమతిబ్రూయాత్ అధవాశతృభీతిదం॥ తదధిపేద్యూననాధేన । ధనేశేవాయుతేషీతేకారకేవాపిసంయుక్తేతద్భార్యారోగమశ్నుతే॥

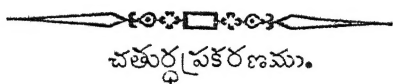
టీ॥ లగ్నాధిపతి తృతీయమందుండి తృతీయస్థానాధిపతితో చేరినా కూడినా, భ్రాతృచింతయనిన్ని, తృతీయాధిపతిష్యమములోవుండి ఆ రాస్యాధిపతినికూడినా చూచినా, భ్రాతృరోగప్రశ్నయు అధవాశతృప్రశ్నయునగును, తృతీయాధిపతి తస్తానమునకు సప్తమాధిపతితో చేరినా కూడినా, ప్రశ్నకారకుడికి భ్రాతృజాయజాడ్యమని తెలియతగినది.

శ్లో॥ భ్రాతృస్థానాధిపేషష్టే । షష్టేశేభ్రాతృసంస్థితే । అన్యోన్యశతృభేదేచ । చోరప్రశ్నంచఖద్యతే॥ తద్రాజ్యాధిపతిర్విష్యే । యుక్తేవారాజకీయకం । లాభేశేనయుతేషీత్యే । లాభచింతావినిదిశేత్ ॥ యాతాసాంస్వాంశపుచ్ఛ్యాంశే ఫలమాప్నోత్యనుశయః॥ నీచేపరాజితేమూఢైః ఫలాభావంభవేద్యహి॥

టీ॥ భ్రాతృస్థానాధిపతిషష్టమమందున్న షష్టాధిపతితృతీయమందున్న వీరువుభయులు అన్యోన్యశతృలయిన చోరప్రశ్నయు, యారాజ్యాధిపతి చూచినాకూడినా, రాజకీయప్రశ్నయు, యారాశికిలాభాధిపతి చేత చూడబడినా కూడినా, లాభప్రశ్నయునగును, మైచేప్పినగ్రహములు శుభవుచ్చ స్వాంతలను బొందినట్లయితే, ప్రశ్నలకు సఫలమనిపి, నీచ మాధవరాజితలయినసత్యమందు, ఫలాభావమనిన్ని తెలియతగినది.

శ్లో॥ లాభశేబంధునాదేవా । సంయుతోవీక్షితోపివా । గృహ
తేత్రాదికంప్రశ్నం వదంతివిభుదోత్తమా । భ్రాత్రేశేభ్యా
తృలాభస్తే । కారకేనయుతేక్షితే । ధూషణాదిషుచింతా
చ । ప్రశ్నభావంవినిదిశేత్ ॥

టీ॥ లాభసుఖాధిపతులు అన్యోన్యవీక్షణయుక్తులయిన గృహక్షే
త్రాదులచింతయనిన్ని తృతీయ్యమనకు లాభాధిపతిచాత చూచినా కూడి
నా ఆభరణచింతయనిన్ని తెలియతగినది, యీరాజ్యాధిపతులు శుభపు
చ్చస్వాంతలనుపొందిన ఫలప్రాప్తిన్ని నీచమూఢపరాజితలయినయెడల ఫ
లాభావమనిన్ని తెలియతగినది.

చతుర్థప్రకరణము.

శ్లో॥ లగ్నాధిపేచతుర్థస్తే । తదీశేనయుతేక్షితే సుఖప్రశ్నత
దాక్షిణ్యం యేయేకార కసంయుతాః । తత్ఫలానిచ వి
జ్ఞేయా । ధనిశేనయుతేక్షితేధూగ్రహణయుతేవీక్ష్యేధూ
స్తాప్యంద్రవ్యమేవచ । జలగ్రహేణయుక్తేక్ష్యే జలద్రవ్యం
వదేద్దుధః పస్తాధిపేన సంబంధే రోగశతృభయంతథా ।
అప్తమేశేనాయుష్యం । సప్తమేగృహీణీసుఖం । పంచమా
త్పుత్రసంపత్తి భాగ్యే శేషితృభాగ్యదం ॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి సుఖమందుండి సుఖాదిపతి చూచినా కూ
డినా సుఖప్రశ్న అధవాబంధుప్రశ్నఅగుచున్నది, ధనాధిపతి గూడినా
చూచినా ధనప్రశ్నయు యీధనాధిపతితోకూడా ధూకారకగ్రహసం
బంధాత్ ధూస్తాపితద్రవ్యప్రశ్నయనిన్ని జలగ్రహం చేరినాచూచినాకూ
డినా జలాంతరద్రవ్యప్రశ్నయనిన్ని పస్తాధిపతికూడినా చూచినా రోగ
ము అధవా చోరప్రశ్నయనిన్ని, అప్తమాధిపతిచాత చూడబడినా కూడి
నా ఆయుఃప్రశ్నయనిన్ని సప్తమాధిపతిచే కూడబడినా చూడబడినాభా

ర్యాసుఖమున్ను, సంచమాధిపతిచే కూడబడినా చూడబడినా, పుత్రోత్పన్నమున్ను, నవమాధిపతిచే కూడబడినా చూడబడినా, తండ్రివల్ల ధనమునుపొందునని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ లగ్నాధిపేనీచమస్తే తదీశేపితధావిధే । నలభ్యంధనా
భత్వంనష్టంచైవచకారయేత్ । రాజగ్రహయుతేవీక్ష్యే
రాజ్యాధిపతినాసహః । బలయుక్తేకార్యలాభం । బలహీనే
తవిఘ్నదం । షష్టాష్టారిఫగేశత్య । క్షేత్రంగత్వాతసీచ
గే । పరాజితేచాస్తగతేరాజదండసమాప్నయేత్ ॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి నీచాస్తగతమూఢులయిన యీలగ్నమునకు చతుర్థాధిపతి నీచమూఢ పరాజితుడయిన, ధనలాభమును పొందనేరడు, నష్టమునుపొందును, రాజగ్రహముచాత చూడబడినా కూడబడినా, బలయుక్తుడయిన, కార్యాసుకూలమున్ను లగ్నాధిపతి బలహీనుడయితే, కార్యవిఘ్నమున్ను షష్టాష్ట ద్వాదశ శత్రునీచక్షేత్రములను పొందిన అస్తంగతుడయిన పరాజితుడయిన రాజదండన కలుగును.

శ్లో॥ సుఖేశేలాభరాశిస్తే లాభేశేనయుతేక్షితే । బంధుమూలా
దీప్రస్నంచ । భవత్యేవనసంశయః ॥ సుఖేశేస్వక్షేగేవాపి
కారకేనయుతేక్షితే । వాహనంచైవప్రశ్నంచ । బలాబ
లఫలంచదేత్ ॥ తదీశేభ్రాతృనాచేన । సంయుతోవీత్యతో
పివా । భోజనప్రశ్ననూప్నోతి వదంతివిభుదోత్తమాః ॥

టీ॥ సుఖాధిపతి లాభాధిపతిని గూడినా చూచినా, లాభమందువుండినా, బంధుమూలకమైన ప్రశ్నయనిన్ని, సుఖాధిపతి స్వక్షేత్రాక్షి వాహన కారకునిచేత చూడబడినా కూడబడినా వాహన ప్రశ్నయనిన్ని ఆచతుర్థాధిపతి తృతీయాధిపతిచేగాని భోజనకారకునిచాతగాని చూడబడినా కూడబడినా భోజనప్రశ్నయనిన్ని చెప్పవలయును గ్రహముల బలాబలమును దేశకాల విభేదములును తెలుసుకొని ఫలములు చెప్పవలసినది.

శ్లో॥ చతుర్థాధిపతిశ్చాపికారకేవాపిసంయుతే దృష్ట్యావైవ
తథాప్రోక్తం భోజనాద్వస్తుసంయుతం॥

టీ॥ సుఖాధిపతిగాని కారకుడుగాని యేగ్రహసంబంధమగునో ఆ
గ్రహాక్తవస్తు ఆహారములను శిప్పవలయును.

శ్లో॥ లగ్నాధిపేబలయుతేసుఖేశేపితధావిధే రాజగ్రహయుతే
దృష్టైరాజానుగ్రహమాప్నుయాత్ । తనుశిరిష్యషష్టాస్తై
నీచమూఢపరాజితే పరాంశేశత్యగేవాపి రాజదండాన్
విధియ్యతే॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి షడ్బలయుక్తుడైనా చతుర్థాధిపతి తద్బలవం
తుడైనా రాజప్రీతిన్ని, నీచమూఢపరాజితులయిన రాజదండనయున్ను,
కలుగును.

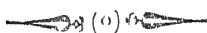
శ్లో॥ తనుశిరిష్యషష్టాస్తై పరాంశేశత్యసంయుతే షష్టాధిపే
బలయుతే । విత్తవ్రయముదీరయేత్ । స్వాంశేస్వోచ్చశు
భాంశేవా । వ్రయంచాపిజయంభేత్ । సుఖేశేజలరాశి
స్తైచంద్రశుక్రయుతేషీతే । వషప్రశ్నం తథాప్రోక్తం
జలక్షేచంద్రమాశీశేత్ । భాగవేపిజలక్షస్తే పువర్షం
తీతినిశ్చయంతీరక్షేస్వల్పవషణంచపవతేనప్రవషతి॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి షష్టాష్టమవ్రయగతుడై షష్టాధిపతి బలవంతుడ
యిన ధనవ్రయమున్ను అపజయమున్ను గలుగును. యీలగ్నాధిపతి
స్వాంశ శుభపుచ్చాంశుడయితే తాతాళమందు వ్రయమై పిమ్మట జయ
ముగలుగును. సుఖాధిపతి జలరాశియందుండి చంద్ర శుక్లచాతచూడ
బడినా కూడబడినా, వషప్రశ్నయగును. యీచంద్రుడు జలనక్షత్రమం
దుండి గురుశుక్రలు తద్వతుగాయుంటే వషముగురియును. చంద్రుడు
తీరనక్షత్రమందుండు లగ్నములరాశిలయితే మధ్యమవషము. లగ్నము

నిజకలరాశ్చియై చంద్రుడు జలనత్రములయందుండిన నధ్యక్షుం. వీరుభ
యులు పర్వతనత్రములయందుండిన వహకముకుడియనేరడు.

పంచమప్రకరణము.

శ్లో॥ తనుభాపంచమదేవేంద్రవశేనయంతేషీతే । కారకేవాపిసం
యంతే॥ పుత్రచింతాభవేభృషం । పుత్రాధిపేబలయంతే॥
కారకేపితథావిధా । లగ్నేదేబలసంయంతే॥ పుత్రప్రాప్తి
వినిదిశేత్ । సత్త్రిస్తానంగతేషుండలగ్నేనయంతేషీతే॥
పితృవాక్యగ్రహాదేన । పుత్రసోషంచభగ్యతే॥

టీ॥ పుత్రస్నానాధిపతిలో స్రశ్మల గ్నాధిపతిగూడి పంచమవండు
డి కారకుడు చూచినా గూడినా పుత్రస్రశ్మగుడున్నది. తస్మాదాధిపతిగ్న
ల గ్నాధిపతిన్ని కారకులు బలవంతుడైతే పుత్రోత్పత్తి క్షయం. గురుచా
రమునుబట్టి కాలనిరూపమును చెప్పవలయును. శేని పంచమవండుంటే ల
గ్నాధిపతిని చూచినాకూడినా పితృవాక్య సమ్మోగలక్షణముల నల్ల పుత్ర
హీనమని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ సోమ్యచారదేశునీచ్యేవాశాంతకుర్యాద్యధావిధిః । రం
హమాశాసంయంతేవీద్య సహకూటంభాభృషం । నాగ
ప్రతిస్తాంయర్వీత సశ్చైత్త్రిప్తివికానిశ్చయం॥

టీ॥ లగ్నాధిపతిన్ని శేనిన్ని సుభసోమ్యచారంశలయందున్న సుభయు
క్తులయిన చూచినా శాంతిచేయవలయును. పంచమవండు రాహువు
వుండిన పంచమాధిపతితోచేరిన సహకూటదోషం వున్నందున నాగప్ర
తిష్ఠానింతరంసంతానముకల్గును.

శ్లో॥ కుశైర్యుక్తేధవావిద్యే । ఘాతాత్పుత్రాన్నలభ్యతే । సుబ
హ్మణ్యప్రసిద్ధత్వాత్ । పుత్రోల్పాదసాకారణం భుభవనా

బ్రహ్మహత్య శుక్రేశ్రీఘాతయేవచ సూర్యేణరాజదోషం
చ చంద్రేశశుపదస్తథా । బుధేనవిష్ణునాస్థాప్యం గురుబ్ర
హ్మలయం తథా । శుక్రేశ్రీఘాతస్త్రాజాచా సూర్యావిష్ణు
సపర్యకం । చంద్రేశశివపూజంచ । కుర్యాత్కర్మవిపా
కకే । పూర్వజన్మాంతరంపాపం శాంతికుర్యాద్యధావిధిః ।
ప్రశాంతస్మానమాప్నోతి యితశాస్త్రవినిశ్చయం॥

టీ॥ కుజుడు కూడినా చూచినా జ్ఞాతిదోషంవల్లను బుధగురువులు
చూచిన కూడిన బ్రహ్మహత్య వల్లను శుక్రుడు చూచిన కూడిన శ్రీహ
త్యవల్లను, చంద్రుడు కూడిన చూచిన శిశుహత్యవల్లను పుత్రదోషమని
చెప్పవలయును. యాగ్రహములు నీచఋషాధిపరాజితమైన పుత్రోత్పత్తి
దుస్తరము. యాగ్రహములు పుచ్చశుభస్వాంశలను వుండిన బుధునికి విషు
ప్రతిష్ఠ, గురువునకు శివప్రతిష్ఠ, కుజునికి షణ్ముఖ ప్రతిష్ఠ, శుక్రునికి దేవి
ప్రతిష్ఠ, చంద్రునికి శివప్రతిష్ఠయు, కమవిపాకప్రకారంబుగా శాంతిచేయ
గాపుత్రోత్పత్తియనగును.

శ్లో॥ లగ్నాధిపేపంచమస్తేతదీశేభాగ్యసంస్థితే । గురుశుక్రయు
తేవిశ్లేష్టా అనాయాసేనలభ్యతే॥ జివాంగారకసంయుక్తే
అన్యోన్యంపీత్యతేయదిగర్భస్రావంప్రకుర్వీతస్త్రీగ్రహత్
స్త్రీప్రణాభవేత్ । పుంగ్రహత్పురుషంచైవ । గురుశుక్ర
యతేహితే । లగ్నేశేబలహీనస్సౌ దత్తపుత్రఫలంభవేత్॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి పంచమమందుండిపంచమాధిపతి సవమమందుండి
గురుశుక్రలచేత చూడబడినా కూడబడినా పుత్రలాభమున్ను, లగ్నమును
గాని పుత్రస్థానమునుగాని గురుకుజులు కూడినా చూచినా కుజునిచాత
చూడబడు గురుపు చూచినా గర్భాస్రావం గల్గును. స్త్రీ గ్రహములైతే
స్త్రీసంతానము. పురుషగ్రహములైతే పురుషసంతానమున్ను గలుగును.

లగ్నాధిపతి బలహీనుడై గురుశుక్లచాత చూడబడినా కూడబడినా దత్తపుత్రపాప్తిగలుగు.

షష్ఠస్వరణము.

శ్లో॥ షష్ఠస్తైక్యచరణేటానాంతధీశేనీచమూఢగే। కారకేనయుతే
వీద్యేరోగప్రశ్నంవదేద్బుధః। లగ్నేశేబలయుక్తస్సక్రో
గశాంతిమవాప్నుహీ। లగ్నేశేబలహీనస్సక్రమరణంభవతి
నిశ్చయం॥

టీ॥ షష్ఠాధిపతి బలహీనుడయి షష్ఠమమందు కూర్చుంటుండినరోగ ప్రశ్నయగును. లగ్నాధిపతి బలవంతుడయితే రోగశాంతియు బలహీనుడయిన రోగికిమరణమని తెలియవలెను.

శ్లో॥ షష్ఠే రాహుయుతేమందేవీద్యేదుర్బలకేతనుః। పిశాచబా
ధప్రాప్నోతి। అధవావాతకారకం। షష్ఠే శేచరరాశిస్తై
అన్యస్థానాధ్యయంభవేత్। దిస్వభావాన్తాగమధ్యే స్థిరం
చైవగృహంతరం॥

టీ॥ షష్ఠాధిపతిచరమందుండిన అన్యస్థానమనిస్థి, దిస్వభావమందుండిన మార్గమధ్యమనిస్థి స్థిరమందుంటే యిట్లోభయగ్రస్తమనిస్థి, మిత్రబంధుశత్రుక్షేత్రములలో షష్ఠాధిపతియెవరితోనైననుయేయింటనైననుకలగిన చూచిన తత్సంబంధ గృహం స్థాంతరమనిచెప్పెడి.

శ్లో॥ షష్ఠే శేభౌమగేవాపి అధవాసం యులెత్తీలే। సోఫీటకా
గ్రించసూన్యంచ వ్రణంచైవా తకారకం। గురుశుక్రయు
తేవీద్యే ఆరోగ్యం చైవనిశ్చయం క్షౌరగ్రహయుతేద్య

స్త్రోత్రాంతరంగే నీచమూఢగే పాపాంతరగతేచైవ రో
గవృద్ధి న పేద్యతి । దిస్వభావేనిరోగత్వ । పునఃప్రాప్తినసం
శయః । చరేశాంతించమాప్నోతి । స్థిరేరోగప్రవృద్ధిదం॥

టీ॥ షష్టాధిపతి కుజుడైనా అధివాకుజుడు వుండినా, చూచినా, అగ్నిభీతి, నష్టం, సోపాకం, శూన్యం. వ్రణం, కారకం, రక్తకుష్టువు, రక్తవ్యాధి గలిగి యుండును. యీకుజుని లగ్నమందుగాని షష్టమ మందుగాని గురుశుక్రలుచూస్తే వ్యాధిశాంతియగును. యీకుజుడు కృరయుక్తుడైనా కృరమధ్యమమందున్నా నీచమూఢపరాజితుడైనా వ్యాధి వృద్ధి అవును. వ్రయమందు షష్టాధిపతిగాని. కుజుడుగాని కారకుండుగాని వుండిన జన్మాంతరమని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ బుధేనపిత్త రోగంచ । గురుణావాతరోగదం । సూర్యా
ద్వాష్టాధికంపిత్తం చంద్రేవాతంచ శీతలం ॥ శుక్రేణపిత్త
శీతంచ శేనినా వాతకారకం । గ్రహభావాది శూన్యంచ
రాహూపిత్రాదికారకం ॥ యద్రశూన్యాదికంచైవ బుధ
భామయుతేషీతే । పిత్తకాసాదికం కుష్టం అధివాబంధు
మూలకం ॥ యేయేయంగాఃపాపయుక్తే । తదంగేరోగ
సంభవం । బుధరాహు యుతేచైవ । పిత్తవాతాదికం
భయం ॥ బుధశుక్రేవ స్త్రీమూలాత్ । రోగంప్రాప్నోత్య
సంశయః । బుధజీవా పూర్వకర్మం అధివాగృహదైవికం॥
బుధేసూర్య యుతేపిత్తం । చంద్రేపిత్తేనశీతలం । బుధభా
ర్గవకార్మంచ । యేతేషాం గ్రహలక్షణం॥

టీ॥ బుధునివల్ల పిత్తరోగము గురువువల్ల వాతరోగము సూర్యుని
వల్లవాతపిత్తము చంద్రునివల్ల వాతశీతము శుక్రునివల్ల పిత్త శీతము
శనివల్ల వాతకారకమున్ను కలుగును. లగ్నమందు గ్రహములులేని

యెడల షష్టమస్థానాధిపతిని బట్టి రోగలక్షణమును చెప్పవలయును. రాహువువల్ల పితృకారకమలభవాతుచ్రశూన్యాశిభయమున్న శుక్రబుధులవల్ల శ్రీమూలమైనవ్యాధి బుధకుజలవల్ల కానకష్ట భయాదులు బుధగురువులవల్ల జ్వరంతర కృతవ్యాధియు అధవాగృహదైవక న్యూనము బుధసూర్యులుచేరిన పితృకారకము చంద్రునివల్ల పితృశతలమున్ను గలుగును.

శ్లో॥ ధనేశేయుఁపవీత్యేవ కారకేవాపిసంయుతే । జాయాజా
ధ్యంప్రకున్వీత భ్రాత్రేశేనయులెక్షితే । కారకేనయుతే
వీత్యేభ్రాతృ జాడ్యమదీరయేత్ । చతుర్థాధిపతి స్వీత్యే
కారకేణయుతేక్షితే । బంధుజాడ్య మవాప్నోతి పంచమే
శయులెక్షితే । కారకేవాపిసంయుక్తే పుత్రజాడ్యసమా
శ్రితే ॥ షష్ఠే శేయురదృష్టే వాకారకేనయుతేక్షితే । జ్ఞా
తిజాడ్య ప్రకున్వీత । తద్వత్సమృతాంచదేత్ । జాయా
జాడ్యం అష్టమత్వాదేహ వ్రణమధాపివా । నవమేచపితు
ర్వాధి దమేరాజజాడ్యదం । లాభేనమాతులావ్యాధి ప్ర
యేచైవాత్మ జాడ్యకృత్ ॥

టీ॥ ధనాధిపతికారకుడు సప్తమాధి పతిమాచిరా కూడినా జాయాజాడ్యమున్ను భ్రాతృస్థానాధిపతిన్ని కారకుడు కూడినా చూచిన భ్రాతృజాచున్ను సుఖకారకాధిపతులవల్ల బంధుజాడ్యము అధవామాతృజాడ్యమున్ను పంచమాధిపతియు తతాగ్రకులవల్ల పుత్రజాడ్యమున్ను షష్టకారకాధి పతులవల్ల జ్ఞాతిశతృవుల జాడ్యమున్ను సప్తమాధిపతి కారకులవల్ల జామాతాశశ్వుకోడలు మొదలైనవారి జాడ్యమున్ను యీ స్థానాధిపతి పురుషగ్రహమైతెపురుషజాడ్యమున్ను శ్రీగ్రహమునకు శ్రీజాడ్యమున్ను నవమాధిపతి తాతాగ్రకులవల్ల పితృపితృమృగ జాడ్యము దశమతాతాగ్రకులవల్ల తనఅధికారి జాడ్యమున్ను లాభాధిపతి తాతాగ్ర

కులవల్ల మాతులాజ్యేష్ఠ భ్రాతృలజాడ్యమున్న వ్రీయాధిపతులవల్ల అత్య
జాడ్యమున్న జరుగును. దేశకాలవ్యత్యస్తములవల్లఫలములు వ్యత్యస్తము
గాగనుపించును. అందువల్ల జ్యోతిషులకాల నిరూపణ క్రమముగా
జేసి గ్రహములనుబట్టి లగ్నము యేర్పరచిక్రమముగా జెప్పవలయును.

శ్లో॥ త త్తద్రహివశాద్రూపం । దీక్షుద్వారం గృహాదిషు । బ్రే
కాకాణదురతాజ్ఞేయం రాశితావాదపినిదిశేత్ ॥

టీ॥ రోగిస్వరూపవణి లక్షణములున్న గృహాదికుల ద్వారము
లున్న దూరమున్న యివి గ్రహములబట్టి లగ్నమును స్ఫుటముజేసి క్రమ
ముగా జెప్పవలయు.

శ్లో॥ గ్రహాషడ్బలసంయుక్తే దేహారోగ్యం మహాత్ముఖం । సీచేప
రాజితేమూఢే । జాడ్యంవృద్ధిస్తుజాయతే ॥ చంద్రచార
వశాత్ జ్ఞేయం । బీషకాలంచ నిశ్చయం । ప్రథమందశ
మంజ్ఞేయం । ద్వితీయం అష్టమంతథా ॥ తృతీయం పంచ
మంచైవ । చతుర్థం ధనరాశిగం చికిత్సస్తాన మేవంచ
త త్తద్రహనిరూపణంవణిరూపాది కంకుర్యాత్ । సర్వ
మాలోఽశ్యవర్తతే । తేగ్రహాషడ్బలైర్మృతే బుద్ధివంశోచికీ
త్సకః । సీచేపరాజితేమూఢే । వృధాయాసంచనిశ్చయం॥

టీ॥ గ్రహములును రాసులునుబట్టి రోగిలక్షణములున్న దిక్కు
లున్న యింటిద్వారములున్న చెప్పితదనంతరంరోగికి వైద్యంచేసినవారు
గాని చెయ్యబొయ్యెడు వారుగాని వీర్లనుక్రమముగా జెప్పవలయు. యెట్లు
న్నను. ప్రథమవైద్యుడు దశమాధిపతి రెండోవైద్యుడు అష్టమాధిపతి
మూడవవైద్యుడు పంచమాధిపతి నాల్గవవైద్యుడు ద్వితీయాధిపతియని
చెప్పేది. ఆయాగ్రహములు షడ్బల యుక్తులైతే వైద్యుడుఘట్టివాడనిన్ని
సీచమూఢపరాజితులైతే అసమర్థుడని చెప్పవలయును. లగ్నరోగాధి

పతులు బలవంతులైతే దేహారోగ్యమనిన్ని నీచమూన సరాజినులైతే రోగవృద్ధిన్ని గలుగునని చెప్పవలయును. చంద్రచారమునుబట్టి అయిన ప్రశ్నలగ్నమునకు అయిన తాతాగల చంద్రలగ్నమునకు అయిన షష్టాంగ మద్యాదశములకు వచ్చునప్పుడు రోగికి గండకాలమని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ ధనలాభాధిపావస్తే నీదేశత్యనవాంశగే । నష్టద్రవ్యాణీస
శ్మంచవదేత త్తద్విచక్షణః॥ త్రుతీయ్యాధిసంబంధాత్ । భూ
షణాదిషునప్రకృతే । శనినాదారుపాషాణం కుజేమూలం
తదైవచ । గురుశుక్రమనుష్యంచ । బుధచంద్రాచశుస్తధా
రాహుకేతుశ్చర్మకృత్యంవ్యత్యయేద్విపరీతకం॥

టీ॥ ద్వితీయ్యేకాదశాధిపతులు షష్టాధిపతితో చేరినా కూడినా నష్టద్రవ్యము తృతీయ్యాధిపతిసంబంధమువల్ల భూషణము శని సంబంధము వల్ల దారువు కుజునివల్ల కందమూలములు అధరా పాషాణము బుధచంద్రులవల్ల గోవులు అధవా కాయలు వస్త్రములు రాహుకేతువులు చర్మ సంబంధము తత్తద్రూప భేదాదులను నేర్పరచి చెప్పవలయును.

శ్లో॥ చతుష్పదశ్చరాశిత్యాత్ । చతుష్పాజీవచింపచింతసం
ద్విపదాద్విపదంచైవమధ్యాధ్యాశువిశిష్టయం । గ్రహరూ
పాధికందిక్షు । అధవారాశివద్వజేత్ । జలగ్రహాదయం
చైవ । నష్టంవస్తుంచలభ్యతే । భూగ్రహాదర్థలాభంచ ఆకా
శాన్నిష్ఫలంభవేత్ । లగ్నాధిపేబలయంతే కారకేపితధా
విధే । భావాధిపేతదాప్రోక్తం లాభంచైవవిశిష్టయం ।
నీచాస్తగేశత్యగతేశత్యగ్రహాయంతేక్షితే । కారకేతద్విధం
చైవనష్టమేవంవిన్నిశేత్॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి చతుష్పదరాశియందుండినతన సవాంశమందుండిన చతుష్పద జీవచింతయనిన్ని ద్విపదరాసులయందున్న తన సవాంశ

మైన ద్విపాదచింతయనిన్ని యితర రాసులలో వుండిన వస్తుచింతయనిన్ని చెప్పవలయును. లగ్నమునుబట్టిగాని గ్రహమునుబట్టిగాని ప్రశ్నవస్తువు లయొక్క రూపవర్ణప్రమాణములనున్న దిక్కులనున్న శెప్పవలయును. జలగ్రహపాదయమైతే సులభమైననష్టవస్తువనిన్ని భూగ్రహమైతేప్రయా సవల్ల అర్థభాగము లాభమనిన్ని ఆకాశగ్రహమైతే నష్టమనిన్ని చెప్ప వలయును.

శ్లో॥ ద్రేకాకాణప్రథమోజ్ఞేయా । గృహమద్యేతు నిన్యం ।
ద్వితీయేద్వారబాహ్యంచ । తృతీయేగ్రామబాహ్యకం ।
ప్రథమాంశే గ్రహమేమధ్యే । ద్వితీయేగ్రామమధ్యగే తృతీ
యే అన్యగ్రామంచ చతుడం దూరమేవచ । అంశస్ర
కారాద్ధూరంచ క్రోశంచైవా ధయోజనం యోజయేత్
బుద్ధిమాన్ ప్రాజ్ఞవదే తత్ప్రగీమాణకం ॥ గ్రహభాగా ది
భుక్తంచ వయః పాకంవినిదిశేత్ । షష్టే శేబలయుక్త
స్సన్తప్తద్రవ్యం నలభ్యతే । లగ్నాధిపే బలయుతే లా
భంచైవ తునిశ్చయం । పుభయోసమతశ్చైవ భలాభావం
వదేమృధః॥

టీ॥ లగ్నంప్రథమ ద్రేకాకాణమైన గృహంలోనష్టద్రవ్యం వున్నదనిన్ని ద్వితీయద్రేకాకాణమైతే గ్రామంలోనే వున్నదనిన్ని తృతీయ ద్రేకాకాణమైతే గ్రామందాటిపోయినదనిన్ని ప్రథమనవాంశమైతే గృహం లోవున్నదనిన్ని ద్వితీయనవాంశమైతే గ్రామంలోవున్నదనిన్ని తృతీయాం శమైతే గ్రామాంతరమనిన్ని పయిన నొకొక్క నవాంశమునకు వకఘడి యమారము మొదలుకొని తననవాంశలనుబట్టి యోచించి దూరములు చెప్పేది. లగ్నాధిపతి బలవంతుడైతే నష్టవస్తులాభమనిన్ని షష్టాధిపతి బలవంతుడైతే నష్టద్రవ్యం దొరకదని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ లగ్నేశేరాజ్య సంయుక్తే వష్టే శేన యుతేషీతే । రాజ
మూలా ద్భవేద్యుద్ధం । పశ్చాద్రవ్యంచలభ్యతే ॥ లగ్నేశే
శత్రునీచాంశే రాజద్రవ్యేనలభ్యతే । ధనేశేభ్రాతృభావే
శౌజలరా శిస్తితేమది । ఆధవాతగ్గ్రహైర్యుక్తే జలమ
ధ్యేవినిపిపేత్ । భూగ్రహాదిషుయుక్తేత్యేనాస్యంచైవ
తునిశ్చయం । ఆకాశగ్రహరాశ్యుక్తే తద్ద్రవ్యంచ పలా
యనం । దారుపాపాహలోహాది కారకేనవినిశ్చయేత్ ॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి బలవంతుడై రాజ్యమందుండి రాజగ్రహముతో
కూడిన చూచిన రాజాంగమందు వ్యవహారముకలిగి తర్వాత నష్టవస్తులా
భముగలుగును. లగ్నాధిపతి శత్రునీచాంశలనుబొంది యెరాజాంగమందు
నష్టము, లభించును. గ్రహతీయాధిపతులు జలరాశియందున్న తన్నవాం
శమైనా జలగ్రహయుక్తమైనా స్వద్రవ్యము జలమధ్యమందుండును. భూ
రాశియందున్న తన్నవాంశమైనా భూగ్రహయుక్తమైనా భూమియందు
స్థాపించియుండును. గగనరాశియందుగాని గగనాంశముగాని గగనగ్రహ
యుక్తముగాని అయినద్రవ్యము పలాయనమని జెప్పవలయు. కారకత్వ
మనుకొని దారుపాపాహలోహము జెప్పవలయును.

శత్రుప్రశ్న.

శ్లో॥ వష్టలగ్నాధిపాద్వేచ । పరస్పర యుతేషీతే । శత్రుప్రశ్న
మచాప్నోతి యితీశాస్త్ర వినిశ్చయం । యావద్ద్రహం
ణాంసంయుక్తే తావత్సంఖ్యారిపుభావేత్ । గ్రహరూ
పాదికంవనం రిపురాకృతినిదిశేత్ । ఏషాంమద్యేష
ద్భులంబయేగ్రహతద్విదంరిపుః । కించన్యూనబలంచైవ ద్వితీ
యంబరిపుభావేత్ । తన్యూనంచ తృతీయంచ తద్వచ్చైవ
చతుర్థంకలం । ఏషుక్తేసంయుతేచైవ వుపశశ్మభవేత్థిలం ।
అగ్నిశ్చంద్రుల్యుక్తే బహవశశ్మతాంప్రదేత్ । లగ్నేశే

బలహీనస్సౌ శత్రుప్రాబల్య మాదిశేత్ । షష్టే శేబలహీ
నస్సౌ శత్రుజిత్తిర్తి సంయుతః । లగ్నషష్టాధిపాద్వైచ
బలయుక్తేనసంధికృత్ । షష్టాష్టగతేచైవక్రోధంచైవ వివ
ధానం । లగ్నే శేస్థిరరాశిస్తే షష్టే శేవరలగ్న గేశతృక్షీణంభ
వేచ్ఛైవ వ్యత్యయేవ్యత్యయంవదేత్ । తావుభాస్థిరరాసిస్తే
శతృత్వం స్థిరమాపుయాత్ । చరేశీఘ్రం సమాధానం ।
పుష్యమామధ్యమంభవేత్ । లాభేశేన యాతేవాపి తత్ప్ర
కారం వచెద్దుధః॥

టీ॥ షష్టలగ్నాధిపతులు పంస్పరము కూడినా చూచినా శ
త్రుప్రశ్నయు షష్టాధిపతితో యోగ్నిగ్రహములుచేరివుండునొ అందరుశత్రు
లనియు బలవద్ద్రహము ప్రధమశత్రువనిన్ని ద్వితీయ తృతీయ చతుర్థ శ
త్రువులను క్రమముగ గుర్తెరుంగవలయు. విశేషగ్రహములుచేరిన యనేక
మందిశత్రువులనియు వీటితో క్యారగ్రహములుండిన ఘాత పాతాదులకు
తుద్రశూన్యములు పైకెక్కిన శత్రువులవల్లచాయబడుననియు యిందుతో
చేరినపుష్యగ్రహములవల్ల పుష్యశత్రువులనియు చెప్పవలయు. లగ్నషష్టాధిప
తులు సమబలులైరే సచయుద్ధము జయోజయములు సమవనియు షష్టా
ధిపతిబలవంతుడై లగ్నాధిపతి శత్రు నీచ నవాంశలనుపొందిన అజయము
న్ను లగ్నాధిపతిబలవంతుడై షష్టాధిపతి నీచమూఢపరాజితుడైన జయమ
నిన్ని రెండుగ్రహములుబలవంతులైరే రాజకీయమని చెప్పవలయు. లగ్నష
ష్టాధిపతులు చరరాశియందున్న శత్రుసలాయనమనియు వీరుభయులు వ్య
త్యస్తమయిరేవ్యత్యయంవనియు వీరుభయులుస్థిరరాశియందుంటే శత్రుస్వ
ముస్థిరమనియు చరమందుండిన సమాధానమనియు ద్విస్వభావమందుండిన
సమాధానమయి పునహ శత్రువులగుదురనియు లగ్నలాభాధిపతులకున్ను
యిదేప్రకారముచెప్పవలయు. షష్టాధిపతులకు షష్టాష్టకమయి శత్రుత్వవృ
ద్ధియనిపొప్పునలయు.

శ్లో॥ ఏకాధిపత్యతాంబైవాజ్ఞాతిశతృభవేధ్యవం । భ్రాతృస్థానా
ధిపేయైశ్చభ్రాతృమూలాదిపుర్వయం । సుఖాధిపేనబంధు
శ్చ అధవాక్షేత్రమూలకం । అష్టమాత్ రుణమూలంచనవ
మేగురుదైవకం । దశమాద్రాజకార్యంచలాభాద్రాభ్యున్న
దైవచ । వ్యయేశేనన్యమూలంచ రిపుత్వభవేధ్యవం । లా
భేశేచరరాశిస్తే శతృరాగమనంభవేత్ । స్థిరేదాగమనం
శూన్యంద్విస్వభావంగతేయది । క్వచిద్దురాగతంచైవపున
హవిముఖోభవేత్ ॥

టీ॥ లగ్నపంచాధిపతి వకగడయిన జ్ఞాతికలహవనిన్ని భ్రాతృ
స్థానాధిపతితోకూడినాచూచినా భ్రాతృసంబంధవనిన్ని సుఖాధిపతితో
కూడినా చూచినా బంధుమూలముఅధవాక్షేత్రమూలమనిన్ని పంచమా
ధిపతితోకూడినాచూచినా పుత్రమూలమనిన్ని సప్తమాధిపతితోజాయా
మూలమనిన్ని అష్టమాధిపతితోరుణమూలమనిన్నివమాధిపతితోగురుదైవ
ప్రమూలమనిన్ని దశమాధిపతితోరాజమూలమనిన్ని లాభాధిపతితో
బుధమూలమనిన్ని వ్యయాధిపతితోఅన్యమూలమనిన్ని శతృత్వమనిన్ని చె
ప్పవలయు. లాభాధిపతిస్థిరరాశియందుంటే శతృదురాచాలడనిన్ని చర
రాశియందుంటేశతృదురాడనిన్ని పుభయవందుంటేకొంతదూరమువచ్చి
తిరిగిపోవుననిచెప్పవలయు.

సప్తమప్రకరణము

శ్లో॥ లగ్నాధిపేద్యునగ తెతదీశేనయులేక్షిలే । జాయామూల
భవేత్ప్రశ్నం ద్యునేశేవప్తసంయులే । తదీశేనయులేవీ
క్ష్యేజాయాజాడ్యంభవేద్యుని । రాహుకేతుయులేచైవపీ
శాచోపద్రవమాదిశేత్ । శుక్రేపుణ్యసతీదోషం గురుతా

జైవక్రతిమం! కుజేఘాతాపాతంచ అగ్నిభీతిశ్చ త్సుద్ర
కృత్! విషద్యుజార్చనందోషం బుధేవిష్ణుప్రవర్తనం! శని
నాహత్యదోషంచ సూర్యేరాధ్యయమేవచ । చంద్రేణజ
లభీతించ అధవాశీతలాధికం । మిశ్రగ్రహేద్వంద్వరోగం
భవేత్యేవనసశయః॥

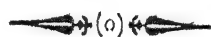
టీ॥ సప్తమమందులగ్నాధిపతివుండిన తదధిపతిగూడిన జూచిన
భార్యసంబంధమని షష్టసప్తమాధిపతులుకూడినజూచిన రోగసంబంధమ
ని రాహుకేతువులుకూడినచూచిన పితృచోషద్రవమని శుక్రుడయితేయిం
టిముత్తైదువకుత్తమని గురువైలేశివప్రార్థనయని కుజుడయితేఘాతపా
తత్సుద్రశూన్యాగ్నిదోషము అధవా సుబ్రహ్మణ్యప్రార్థనయని యీకుజుని
గురువుచూపై ప్రతిబంధమని బుధుడయితేవిష్ణుప్రార్థనయని సూర్యుడయి
తేరాజభయమని అధవాఅవదాదవనః క్లేశములని చంద్రుడయితేజలభయ
ముఅధవాశీతజాడ్యమని యీగ్రహముల వకటి రెండు మూడు నాలుగొది
గాగలగ్రహములుచూచిన కూడిన మిశ్రమవ్యాధియనిచెప్పవలయు.

శ్లో॥ చంద్రజీవాయుతేవీక్ష్యేబ్రహ్మద్వేషణరోగదం । శుక్రేణ
దేవిదోషంచ కుజేవ్రణభయం తథా । బుధేనపిత్తశీతంచ
సూర్యేసారభదోషకృత్! శనినాత్సుద్రశూన్యంచ రాహు
కేతుగ్రహద్భయం! కర్కపాకవిధిప్రోక్తం శాంతినారోగ్య
మూచీశేత్॥

టీ॥ లగ్నాధిపతిని గురుచంద్రులు కూడినచూచిన బ్రహ్మద్వేష
రోగమని శుక్రుడుకూడినజూచిన దేవిదోషమని యిటులనే బుధునివల్ల శీత
పిత్తము కుజునివలనవ్రణమూ అగ్నిభీతియు శనివలనత్సుద్రశూన్యాదులురా
హుకేతువులవలన గ్రహబాధయుగలుగును, యిందుకు కర్కవిపాక క్రమ
ముగ శాంతిచేయించవలయును, మణిమంత్రౌషధములవల్లనున్న శాంతి
యగును.

శ్లో॥ సుతసప్తవలగ్నే శాకార కేసయుతేషీతా జామాతారోగ
మాప్నోతి పూర్వవత్ గ్రహబాధకం తృతీయాధిపసంబం
ధాత్ బంధూనాం రోగకృద్భయం తద్భాగ్యాధిప సంబం
ధాత్ తద్భాగ్యరోగమన్నతే చతుర్థాధిపసంబంధాత్
బంధూనాం రోగకృద్భయం తద్భాగ్యాధిపసంబంధాత్
పితృజాడ్యంతద్దైవత తదద్రాశివశాద్బంధూన్ రోగంచైవ
తునిశ్చయం॥

టీ॥ సప్తమమందులత్పంచమాధిపతీచేరినా జుచినా కూడినా
మాతృరోగమని సప్తమమునకు తృతీయాధిపతివల్ల తద్భాగ్య జాడ్యమని
యెట్లనగా తద్రాశిధిపతులవల్లను కారకులవల్లను తత్సంబంధులకుపూ
ర్వమందుచెప్పబడిన గ్రహచర్యవశాత్ జాడ్యరూపణమున్ను తత్తత్ శాం
తులున్నచాయవలయును.

అష్టమ ప్రకరణము.

శ్లో॥ అష్టమస్తైలగ్ననాథేషష్ఠాధిపయుతేషీతే । లగ్నేశేబలహీ
నస్సౌత్తరోగంప్రశశ్యతే । కుజేనగుల్మరోగంచఅథవా
గుహ్యరోగకృత్ । శనినాచేడ్డను ర్వాయుబుధేపితృక్షయం
తథా । రాహుణాకుశ్యరోగంచ గురువాలాదిపైతృకృత్
శుక్రేణస్త్రీకృతంచైవచంద్రదేవతాదిపితృకృత్ । గ్రహాణాం
సంయుతేపిత్యైః ఖిశ్రరోగంసమాశ్రితే॥

టీ॥ అష్టమమందు లగ్నషష్ఠాధిపతులుచేరిన ఆస్కరోగమునొప్పేరి.
కుజుడుచేరిన గుల్మము అథవా గుహ్యరోగము శెనిచేరిన వాతరోగము
బుధుడుచేరిన పితృరోగము రాహువుచేరిన కుశ్యము గురువుచేరిన వాత

పితృము శుక్యనివల్ల ప్రీతృతృము చంద్రనివల్ల శీతపితృము మిశ్రమ గ్రహములువల్ల మిశ్రరోగము గలుగును.

శ్లో॥ రాజగ్రహానంభంధాత్ । కారకేనయుతేక్షితే రాజ
మూలాద్భవేదోగంషష్టే శేరుణబాధితం । శేషంపూర్వవ
తుజ్జైచివరోగబాధాప్రకీర్తితః । అష్టమేశేనస్తమస్తైభా
త్రేశేధనగేయది । కేంద్రేపాపగ్రహాయుతే శుభద్రిష్టినా
విద్యతా । లగ్నేశేబలహీనస్సకామరణంచైవతునిశ్చయః ।
కేంద్రేశుభాయుతేకోణేలగ్నేశేబలవాన్యది । పాపాల్లా
భత్రిషష్టస్తై ఆయుర్వృద్ధిమవాప్నుయాత్ । చంద్రచారవా
శాజ్జైచివమరణంచవినిశితేశత్ ॥

టీ॥ రాజగ్రహముగాని కారకుడుగాని రాజమూలకమైన బాధ
వల్ల మనోరోగమనిన్ని రుణకారకునివల్ల రుణబాధయనిన్ని చేప్పేదితక్కి
నవి షష్టప్రకరణప్రకారంచేప్పేది షష్టప్రశ్నయందున్న యీభావమువుప
యోగం చేసుకొనవచ్చును. అష్టమాధిపతి స్తమమందున్నతృతీయాధిపతి
ద్వితియ్యమందున్నవృంధినయడల మరణమనిన్ని లగ్నాదికేంద్రములయందు
శన్యాది పాపగ్రహములుండినాశుభవీక్షణములేకపోతే లగ్నాధిపతిబలహీ
నుడైనా మరణము చంద్రచారముగుబట్టి ప్రతిరోగికిన్ని మరణకాలమును
చెప్పవలయు కేంద్రములయందు శుభగ్రహములుండి త్రిషడేకాదశముల
యందు పాపగ్రహములుంటే ఆయుర్వృద్ధిని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ రోగస్థానం గలేసామ్యే । కారకే బలసంయుతే । శుభై
ర్యుక్తై త్యుగేస్వాంశే శుభేవగోత్రమాంశగే । పుచ్చాం
శేవాపియారోగ్యం । భవత్యేవనసంశయః । గురుణాం
వషమేకంతు కుజేషాన్యాసమేవచ అష్టాదశాని మా
సాని శనినాద్రోగమా ప్నుయాత్ । సూర్యేణ మాసమే

కంతుబుధ్ధమాసత్పతీయకం । శుక్రేమాసద్వయంప్రోక్తం
చంద్రేనక్షత్రసౌజ్ఞికం । రాహోమాసనవంపైవకేతు
జ్ఞైవ యథాక్రమం । పశ్చాత్పాతి శ్చమాప్నోతిలగ్నేశే
బలసంయుతే । బలహీనేతదీశస్తేని ధనంచైవశ్చయం॥

టీ॥ రోగస్థానమందు శుభులుండి కారకుడు బలయున్నదైనా
లగ్నాధీపతి శుభవుచ్చవగోక్ష మాంశలను జెందినా దేహరోగ్యు
నిన్ని రోగాధీపతి గురువైతే, వశవషము, కుజుడైతే ఆరుమాసములు
శనిఅయితే వకటిన్నరవషము సూర్యుడైతే వకమాసము, బుధునికిమూ
డుమాసములు శుక్రునికిరెండుమాసములు, చంద్రునికి యిరువైయేడుదిన
ములు, రాహు కేతువులకు తొమ్మిది మాసములు, రోగవ్యాపకాలము
అనిన్ని అందుమీదట శాంతి అనిన్ని చెప్పవలయు. యితిధము వప్తమ
భావమునకునూ వుపయోగము.

నవమప్రకరణము.

శ్లో॥ నవమాధీపతిస్వక్షే లగ్నాధీప సమన్వితే । భాగ్యప్రశ్నం
తథాప్రోక్తం । సూర్యే రాజధనంతథా శుక్రాత్ స్త్రీమూ
లవిత్తంచ । బుధేవిద్యా చగౌరవం । శనినాన్యధనంచైవ రా
హుణా యాత్రచింతనం కుజేఘామూలచింతా చ చంద్రే
వ్యాపారచింతనం । మిత్రగ్రహేమిత్రచింతా భవత్ప్రేవన
సంశయః॥

టీ॥ నవమమందుభాగ్యాధీపతియున్న భాగ్యాధీపతి స్వక్షేత్రుగతు
డైనా భాగ్యచింతయు సూర్యుడుంటే రాజమూలధన చింతయు శుక్రు
డుంటే స్త్రీమూలచింతయు బుధుడుంటే విద్యాగౌరవయు శనియుంటే

అన్యగ్రవ్యచింతయు రాహువువుంటే మాశృచింతయు చంద్రుడుంటేవ్యాపారచింతయు కుజుడుంటే భూచింతయునగును.

శ్లో॥ గురుశాపితృవృత్తంచగురుసౌమ్యేనదైవకృత్ । గురుమందా
జ్ఞానయోగం జీవశుక్రేగయోషితాం । గురుభామాస్తాప్య
వృత్తం గురుచంద్రేజలంతథా । గురురాహుతపోచింతా
గురుసూర్యేణరాజకం । శుక్రసూర్యేశతృచింతాశుక్రచం
ద్రేణస్త్రీకృతం । శుక్రభామజ్ఞాతిచింతసౌమ్యేబంధువివ
ధానం । శుక్రమందావ్యాధిచింతరాహుణాయుధచింతనం ।
సౌమ్యాకామిత్రద్రోహంవచంద్రేవ్యాపారయేవచ । భా
మేనయుద్ధచింతాచశశనినారోగచింతనం । రాహుణాగ్ర
హషీడాచభామచంద్రేణధూమకృత్ । భామారూరాజ
చింతాచశనినాజ్ఞాతిచింతనం । రాహూశ్చయాత్రచింతా
చ చంద్రాకౌజీవచింతనం । చంద్రమందావ్యాధిశ్చ
శశిరాహుభయంతథా । అకమందాశతృషీడారాహుణా
కారకైర్యుతః । మందరాహుశ్చణీవాచ । యేవంప్రశ్నస్య
చింతనం॥

టీ॥ భాగ్యమందుగురువువుంటేపితృధనచింతగురుబంధులుంటేదైవ
చీంత గురుశనులుంటే జ్ఞానయోగచింత గురుశుక్రలవల్లశ్రీవతులచింతా
గురురాహువులవల్ల తపోచింత గురుసూర్యులవల్లరాజచింత శుక్రసూర్య
లవల్లశతృచింత శుక్రచంద్రులవల్ల స్త్రీమూలచింత శుక్రాంగారకులవల్ల
జ్ఞాతిచింత శుక్ర బుధులవల్ల బంధుచింత శుక్ర శనులవల్ల వ్యాధిచింత
శుక్ర రాహువులవల్ల యుద్ధచింత బుధరవులవల్ల ద్రోహచింత చంద్రబుధు
లవల్ల వ్యాపారచింత బుధభాములవల్ల యుద్ధచింత బుధశనులవల్ల రోగ
చింత బుధ రాహువులవల్ల గృహషీడచింత కుజ చంద్రులవల్ల భూచింత
కుజ రవులవల్ల రాజ్యచింత కుజ శనులవల్ల జ్ఞాతిచింత కుజ రాహువుల

వల్ల యాత్రచింత చంద్ర రవులవల్ల జీవచింత, చంద్రశశులవల్ల రోగచింత
చంద్ర రాహువులవల్ల భయచింతయని కెప్పువలయు.

శ్లో॥ లగ్నే శేబలసంయుక్తభాగ్యే శేపితధానిధేకారకేనోచ్చగే
వాపి భాగ్యోన్మీగ్యవేధ్యం । రాజ్యాసంపేకేంద్రగణికా
రకేకేంద్రకోణగే । రాజకార్యానుమాలంచ శుక్తపుచ్చాం
శివసంయుతే । ద్యూనే శేబలసంయుక్తే స్త్రీమూలాద్భాగ్య
మాగతం । కుజస్వతిఃకతదైవ సుఖే శేన యుత్యుతే ।
ఘాత్యాంతరధనలాభం చంద్రేనోచ్చచ్చజలాంశగే । శు
భయుక్తేధవానీద్యే వ్యాపారాల్లాభమేవచ । సౌమ్యోన్మీ
చ్చాంశస్వాంశేవావిద్యాలాభంవదేద్బుధః । మందేత్యతి
య్యలాభస్తేఅన్యచిత్తాదిలాభక్షతే । చరరాశితేరాహు
యాత్రాశిధిప్రసస్యతే । కుజేలాభక్షిత్రగేధంలాభంచభ
విష్యతి । మిత్రగ్రహః కేంద్రయుక్తే ఫలంప్రాప్నోత్య
సంశయః॥

టీ॥ లగ్నాధిపతులుషడ్బలయుక్తులయి కారకులు బలవంతుడైతే
భాగ్యవృద్ధియగును రాజ్యాధిపతి కేంద్రమందున్నను రాజగ్రహముబలవంతు
డైనా రాజమూలాధిపలాభయిన్ని శుక్రసప్తమాధి, శుభు సోమ్యస్వత్వే
త్రములయందుంటే స్త్రీమూలకార్యానుకూలము కుజుడు లాభమందు
శుభగ్రహయుక్తుడైనా చూచిరా ఘాత్యాన్యధనముదొరుకును. చంద్రుడు
స్వక్షేత్రమందుగాని జలాంశనుగాని పొందిన జలముదొరుకునుబుధుడు బ
లవంతుడైతే విద్యాలాభమువ్యాపారలాభమునుపొందును శని మిత్రక్షేత్ర
మందైరాత్యతీయషష్టలాభములయందైనయంటే అన్యచిత్తాదిలాభమును
పొందును చరరాశియందు రాహువు వుండినయాత్రగల్గును యిటువలెనే
అన్నిభావములకన్న గ్రహముల బలాబలములుచూచి చెప్పేది. యేభావా
ధిపతి సచమూల్యురరాశితులవుతాది భావమునకు ఫలాభావమునెప్పేది.

దశమప్రకరణము

శ్లో॥ లగ్నాధిపే రాజ్యయుతే తదీశ్వర్యుషీతే । కారకేహపి
సంయుక్తే రాజప్రశ్నచకారయేత్ కమాధిపేస్వత్క
గతే భాగ్యేనేనయుతేక్షితే కమవృద్ధిజ్ఞానవృద్ధి శనిప్రవ్ర
జ్యమేవచ । దేవతోపాస్తి భక్తిశ్చ ప్రశంశంతి మనీషణః ।
యేలేషాంబలసంయుక్తే కార్తృలాభాభవేశ్వరం । నీచా
స్తేఽపురంశస్తే పరాజితాగ్ర్యనష్టదం । ఆజ్ఞాకుర్వతిప్ర
శ్నంచ ఆజ్ఞాభంగంచఖద్యతే॥

టీ॥ లగ్నాధిపతి దశమమందుండి తద్రాజ్యాధిపతిన్ని కారకుడు
న్ను చూచినారాజకీయ మనిన్ని దశమాధిపతి భాగ్యాధిపతిని గూడినా
అన్యోన్యనీతిణముగల్గినా కర్మారంభప్రశ్నయనిన్ని ఒధయుక్తమయిచే
దేవతోపాస్తియనిన్ని చెప్పవలయునుండకు ఫలముఆరాస్యాధిపులున్ను
కాంక్షులున్ను బలవంతులైతే సమఫలమనిన్ని నీచమూఢపరాజితులైనీచాం
శను జెందిన విధమునిన్ని చెప్పవలయు.

ఏకాదశప్రకరణము

శ్లో॥ లగ్నాధిపేలాభగతే ధనలాభాధిపైర్యుతే । అన్యోన్యదృ
శ్యతేచైవలాభప్రశ్నంచదేర్బుధః । ధూషణాధిప సంపం
ధాత్ ధూషణప్రశ్నమాప్నయేత్ । బుధేవస్తాద్విద్యలం
కారంవ్యాపారప్రశ్నమేవచ । గురుణాగభకప్రశ్నంచ
శుక్రేస్త్రీకృతమేవచ । శనినారోగప్రశ్నంచకుదేభూమిస్త
ధైవచ । చంద్రకృతకరంచైవ సూర్యరాజాంగమేవచ ।

యేతేహంప్రశ్నభావంఽఫలంచైవయథాప్రపంచం । శక్త్యై
శ్యాధిపాకేంద్రకోణేస్వాంశోచ్ఛేద్యక్షణగేహా । తస్మి
లాచవిజ్ఞయాప్రాప్తించైవతుస్త్వయం । సీతాస్తవత్యసం
యుక్తఫలాభావంప్రదృశ్యతే । రాహుణాభిప్రశ్నంచ
కతోజ్ఞైవతథావిధిః॥

టీ॥ లగ్నలాభాధిపతులు ధనాధిపతితో కూడినా చూడబడినా
లాభప్రశ్నయనిన్ని ధూషణాధిపతితో చేరిన ధూషణప్రశ్నయనిన్ని బధ
యుక్తమైతే వస్త్రప్రశ్నయనిన్ని వ్యాపారమనిన్ని గురువుంటే గభా
ప్రశ్నయనిన్ని శుక్రడుంటే స్త్రీమూలమనిన్ని శనివుంటే రోగప్రశ్నయ
నిన్ని కుజుడుంటే ధూప్రశ్నయనిన్ని చంద్రుడుంటే కృషియనిన్ని సూర్యు
డుంటే రాజకీయమనిన్ని రాహువువుంటే భయప్రశ్నయనగుచున్నది.
యిందుకుఫలం, ఆయాశ్యాధిపతులున్న కారకులున్న స్వాశోచ్యస్వ
క్షేత్రగత బలవంతులైతే ఫలపూర్తియనిన్ని నీచమూఢ పరాభితులైతే
ఫలాభావమనిన్ని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ గృహాధిపేలాభగతేలగ్నలాభాధిపైర్యుతే । గృహప్రశ్నం
భవేజ్ఞాతకారకేణాతీసంయుతే । ద్విరానృధిపలిర్యత్స్వ
గృహంచభవేద్యది । యావద్గ్రహర్యుతైవీద్యైలానగ్లేహః
వినిదిశేత్ । గ్రహయుక్తశ్చరాశితావత్ । అంతర్గుహ
మదీరయేత్ । గ్రహసూన్యత్వరాశితావత్ బహిరంగం
మాదిశేత్ । కుశేనపాకశాలాయాం చంద్రేన్నానగృహం
భవేత్ । గురుణాదైవవేద్యుచశుక్రేశయాగృహంచథా ।
బుధేనవిత్తగేహంచవ్యవహారంసూర్యగేశినిశివతీసంచై
వరాహుకేతుస్తభైవచ । లగ్నాద్రాహుభువంశేపితౌ
చాద్భాధమశ్నుతే । కుశేనశ్యాపిణశగురుసౌమ్యేసుచ

లయం । శుక్రేణ దేవివాసంచ సూర్యాక్షుద్రాదిభీతిదం ।
చంద్రేణవృతపుణ్యస్త్రీ బాధాకుర్వతిప్రత్యహం । తత్తద్వి
ధానశాంతిత్వాత్ కుర్య శాస్త్రవతుక్రమాత్ । లగ్న
శేస్థిర రాశిత్వాత్ ద్వాగదేశంవినిధి శేత్ ॥

టీ॥ గృహాధిపతిలాభమందున్న లగ్నలాభాధిపతులు కూడినా
చూచినా, గృహప్రశ్నయనిన్ని సుఖలాభాధిపతులు ద్విరాస్యాధిపతు
లయితే రెండుయిండ్లువున్నవనిన్ని యెన్నిగ్రహములు కూడునో యాగ్ర
హములలో బలవద్ద గ్రహములెన్నె యున్నవో అన్నిగృహములుగలవనిచె
ప్పేది. యేయేరాశియందు గ్రహములున్న అన్నిగడులున్నవనిన్ని గ్రహ
ములులేని రాసులు పంచపాళి కూటమనిన్ని కుజుడున్న రాశిదిక్కు పాక
శాలయనిన్ని చంద్రుడున్న రాశిదిక్కు స్నానశాలయనిన్ని గురువువున్న
రాశిదిక్కు దైవగృహమనిన్ని బుధుడువున్న రాశిదిక్కు విత్తగృహమని
న్ని సూర్యుడువున్న రాశివ్యవహారమనిన్ని శనివున్న రాశిమలినప్రదేశమనిన్ని
రాహు కేతువులవల్ల కాలిస్త్రళమనిన్ని చంద్రుడున్న రాశిదిక్కు గాని క
కటక మీనరాసులలో తాతాగలబలవంత రాశిదిక్కు భావియున్నదనిచె
ప్పవలయు. లగ్నములో గానియే కాదశములో గానిలాభమందుగానిరాహు
కేతుశనులంటే పిశాచభయమనిన్ని కుజుడుంటే శత్రుములబాధయనిన్ని
గురుబుధులైతే దేవతాప్రార్థనయనిన్ని శుక్రమంటే దేవిప్రార్థనయ
నిన్ని సూర్యుడుంటే త్సుద్రశూన్యాది భీతియనిన్ని చంద్రుడుంటే యిం
టిముత్తైదవలనిన్ని చెప్పవలయు యిందుకుబలాబలము గుర్తెరింగిశాంతిచే
యవలయు.

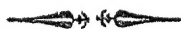
గ్లో॥ రాశిచక్రంగ్రామమేవశాస్త్రవత్ నిశ్చయంకురు । శని
దిక్కుపిశాచంచరాహ్నురాక్షసమేవచ గురుణాదేవభా
గంచగ్రామచక్రంవినిధిశేత్ । ప్రశ్నలగ్నంచ దిగ్భాగే

గృహమేవంవినిదిశేత్ । శత్రుస్తానాత్ శత్రువృద్ధిమిత్రాన్
మిత్రత్యమాపుయాత్ ॥

టీ॥ రాశిచక్రమే గ్రామచక్రము. అందులో శనిపున్నదిక్కు పితృభాగము రాహుపుపున్నదిక్కు రాక్షసభాగము గురుపుపున్నదిక్కు దేవభాగము తక్కినది మనుష్యభాగము. ప్రశ్నలగుము యేదిక్కుననుండునో ఆదిక్కున ప్రశ్నచేసినవారియిల్ల వున్నదని చెప్పవలయును. తక్కినవి పైసయినా శాస్త్రమందు చేప్పిన ప్రకారము చెప్పవలయును.

ద్వాదశప్రకరణము

శ్లో॥ లగ్నేశేరెప్పగేచైవప్రయంప్రశ్నవదేద్బుధః । అథవారోగ
ప్రశ్నంచనిగమంచైవయేవచ । శనినామూలప్రశ్నంచ
రాహుకేతుస్తధైవచ । గురునాజీవచింతాచబుధేవ్యా
పారమేవచ । శుక్రేశయ్యాసుఖంచైవ చంద్రేద్వాహనమే
వచ । సూర్యేణరాజచింతాచకుజేవ్రణభయంతథా । శని
నాక్షుద్రకూన్యంచరాహౌషైశాచబాధకం । ధనాధి
పతియుక్తేష్యేగ్గనప్రయముదీరయేత్ । యేతేషాంబలసం
యుక్తే తద్భావాత్ఫలమశ్నుతే । నీచేపరాజితేమూఢ
తద్భావాన్నాశమాపుయాత్ । లగ్నాధిపేబలయుతేరిప్పే
శేషితథావిదే । కారకేబలసంయుక్తేభలంశుభముదీరయేత్ ।
యేయేగ్రహస్తాపిలాతినీచమూఢపరాదితే । తద్భావంన
మాలోక్యంవక్తుంచైవబుధోత్తమాః ॥

టీ॥ లగ్నాధిపతిద్వాదశమందుం టెప్రయము అనగా ఆ మునిర్ద
మనములని చెప్పవలయును. శనిపుండినమూలవ్యాధి రాహుకేతుప్రకారం ఆ

దేవకారము గురువువుంటే జీవచింత మిధుడుంటే వ్యాపారచింత శుక్కు
డుంటే శయ్యాసంబంధము చంద్రుడుంటే వాహనము సూర్యుడుంటే రా
జచింత కుజుడుంటే వ్రణచింత శనివుంటే తుండ్రసూన్యాదిచింత రాహు
కేతువులుంటే పిశాచభయమనిచెప్పవలయును. ఇందుకుయోగగ్రహము
లు స్థానకాలదిక్కు- దేష్టాబలాబలయుక్తమున్న ప్రశ్నలడుగువానిలిక్షణ
మున్ను యోచించి ఫలములుచెప్పవలయును.

లగ్నాద్వాదశభావ్యస్యప్రశ్నశాస్త్రఫలాఫలం గు
రుమూర్తిశాంవిరచితం సర్వశాస్త్రార్థసంగ్రహం॥

ప్రశ్నశాస్త్రము సంపూర్ణము.

